2024(1)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి ఎన్.వి.శ్రవణ్ కుమార్

రిట్ పిటిషన్ నెం. 719/2014

తీర్పు తేదీ 27.03.2024

ఎమ్.ఎస్.హేమలత మరియు మరొకరు

వర్సెస్

భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ లిమిటెడ్, రామచంద్రాపురం, హైదరాబాద్ మరియు ఇతరులు

ఉత్తర్వు:

ఉద్యోగ ప్రకటనకు అనుగుణంగా 1వ ప్రతివాది సంస్థలో మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆదారపడిన వారిన కోటా క్రింద తాత్కాలిక ఉద్యోగి/హస్త కళానిపుణుడి పదవి కోసం మధ్యాహ్నం 1:30 గంటలకు జరిగిన వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూకు హాజరు కావడానికి మరియు పాల్గొనడానికి పిటిషనర్లను అనుమతించని ప్రతివాదుల చర్యను అహేతుకమైనది, చట్టవిరుద్ధమైనది, అన్యాయమైనదిగా భారత రాజ్యాంగంలోని 14 మరియు 19 (1) (జి)అధికారణముల ఉల్లంఘనగా న్యాయ ప్రయోజనాల కోసం ప్రకటించాలని కోరుతూ ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది. కారుణ్య నియామకాల ప్రాతిపదికన ప్రతివాది కంపెనీలో నియామకము కోసం రూపొందించిన పథకంలో మరణించిన వారిపై "ఆధారపడిన వారు" అనే పదం యొక్క నిర్వచనం నుండి వివాహిత కుమార్తెలను మినహాయించుట అహేతుకమైనది, వివక్షతతో కూడినది, చట్టవిరుద్ధమైనది మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని 14వ అధికరణం యొక్క ఉల్లంఘనగా ప్రకటించాలని కోరుతూ ఈ రిట్ దాఖలు చేయబడింది."

2. పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ గోడా శివ, పిటిషనర్ నంబర్ 1 మరియు పిటిషనర్ నంబర్ 2లు వరుసగా మార్చి, 1998 మరియు మార్చి 1993 నెలల్లో ఎస్ఎస్సి పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులయ్యారని సమర్పిస్తారు.తదనంతరం పిటిషనర్లు వరుసగా ఆగస్టు 2006 నుండి జూలై 2008 వరకు మరియు ఆగస్టు 2007 నుండి జూలై 2009 వరకు వృత్తి శిక్షణ పొందారు మరియు జాతీయ వృత్తి విద్యా శిక్షణ మండలి ద్వారా జాతీయ వ్యాపార ధృవీకరణ పత్రములను పొందారు. వారు1వ ప్రతివాది సంస్థలో శిక్షణార్థిత్వము శిక్షణ కూడా పొందారు. పిటిషనర్ నంబర్ 1 కూడా

తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన కంప్యూటర్ ఆపరేటరుగా ప్రతివాది నంబర్ 1 కార్యాలయంలో పనిచేస్తున్నారు.

3. మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన వారి కోటా క్రింద తాత్కాలిక ఉద్యోగి (హస్తకళాకారుడు) పదవికి అర్హులైన అభ్యర్థుల నుండి దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తూ ప్రతివాది నంబర్ 1, ఉద్యోగ ప్రకటన నెం.హెచ్ వై/01/2013, తేదీ 10-10-2013 న జారీ చేశారని సీనియర్ న్యాయవాది సమర్పిస్తారు. ఈ ప్రకటనలో పై పదవికి సూచించిన కనీస విద్యార్హతలు గుర్తింపు పొందిన పారిశ్రామిక శిక్షణా కేంద్రము నుండి వ్యాపార ధృవీకరణ పత్రము తో ఎస్ఎస్సి మరియు ఆ ప్రకటనలో ఎంపిక ప్రక్రియ రెండు దశల్లో ఉంటుందని కూడా పేర్కొనబడింది, అవి i) రాత పరీక్ష మరియు ii) రాత పరీక్షలో విజయవంతమైన అభ్యర్థుల కోసం వ్యాపార పరీక్ష మరియు వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూ. పైన పేర్కొన్న ఉద్యోగ ప్రకటనకు అనుగుణంగా, పిటిషనర్లు" మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధార పడిన వారి కోటా" కింద తాత్కాలిక ఉద్యోగి (హస్తకళా నిపుణుడు) పదవికి దరఖాస్తు చేసుకున్నారు మరియు 10.11.2013 లో జరగబోయే రాత పరీక్షకు హాజరు కావడానికి హాల్ టికెట్లు జారీ చేయబడ్డాయి.తదనుగుణంగా, పిటిషనర్లు రాత పరీక్షకు హాజరయ్యారు మరియు విజయవంతమయ్యి వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూకి అర్హత సాధించారు, 03.01.2014 లో జరగాల్సిన ఇంటర్వ్యూ కోసం వారికి కాల్ లెటర్లు జారీ చేయబడ్డాయి. అయితే , పిటిషనర్లు వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూకి హాజరు కావడానికి ప్రతివాది కార్యాలయానికి చేరుకున్నప్పుడు, మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన వారి కోటా కింద పిటిషనర్లు అర్హులు కాదని పేర్కొంటూ వారిని ఇంటర్వ్యూ చేయలేదు.

4. పిటిషనర్లు ప్రతివాది నెంబరు 1-సంస్థ యొక్క మరణించిన ఉద్యోగుల కుమార్తెలు అని మరియు వారి తండ్రి స్టేప్ నెం.లు.1829089 మరియు 885960 తో ఉత్పత్తిలో చేతి వృత్తి నిపుణులు గ్రేడ్-III గా పనిచేస్తున్నారని మరియు వరుసగా 06.03.1987 మరియు 13.12.2008 లో మరణించారని మరియు పిటిషనర్ నెంబరు 1 కి సోదరులు లేరని మరియు ఆమె తన కుటుంబము ఆధారపడిన కుమార్తె అని మరియు పిటిషనర్ నెంబరు 2 కి ఒక సోదరుడు ఉన్నాడని, కానీ అతను శారీరక మరియు మానసిక వికలాంగుడని సీనియర్ న్యాయవాది సమర్పిస్తారు. అందువల్ల, పిటిషనర్లు ఇద్దరూ ఆధారపడిన వారి కోటా పరిధిలోకి వస్తారు, ఎందుకంటే వారి తండ్రి సేవలో ఉన్నప్పుడు మరణించారు. అయితే, ప్రతివాది అధికారులు, వివాహిత కుమార్తెలు ఆధారపడిన వారి కోటా కింద అర్హత పొందరు అని పేర్కొంటున్నారు. అలా భాధితులైన వారిచే ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది.

5. రిట్ పిటిషన్ను పరిష్కరించే వరకు ప్రతివాదులు జారీ చేసిన ఉద్యోగ ప్రకటన హెచ్ వై/01/2013 కి అనుగుణంగా మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన కోటా క్రింద తాత్కాలిక ఉద్యోగి/ చేతివృత్తి నిపుణుడు రెండు పోస్టులను భర్తీ చేయవద్దని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని కోరుతూ పిటిషనర్లు ప్రధాన రిట్ పిటిషన్తో పాటు 2014 నాటి రిట్ పిటిషన్ మిస్సెలేనియస్ పిటిషన్ నెం.788 ను కూడా దాఖలు చేశారని సీనియర్ న్యాయవాది సమర్పిస్తారు మరియు ఈ కోర్టు 09.01.2014న మధ్యంతర ఉత్తర్వును జారీ చేసింది. అది క్రింది విధంగా ఉంది :

"ప్రార్థించిన విధంగా మధ్యంతర ఆదేశాలు ఉంటాయి."

6. పిటిషనర్ల తండ్రులు ప్రతివాది కార్యాలయంలో పనిచేసి, సేవలో ఉన్నప్పుడు మరణించాదని, వారి కుమార్తెలు అయిన పిటిషనర్లు వివాహిత కుమార్తె అనే ప్రాతిపదికన ఆధారపడిన వారి కోటాలో ఉద్యోగం కోసం తిరస్కరించలేమని, ఉద్యోగ ప్రకటన నెం.హెచ్ వై/01/2013 కి అనుగుణంగా ప్రతివాది నంబర్ 1 సంస్థలో మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన వారి కోటా క్రింద పిటిషనర్లను చేతివృత్తి నిపుణులుగా నియమించమని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని ఈ కోర్టును ప్రార్థిస్తున్నట్లు సీనియర్ న్యాయవాది సమర్పిస్తారు.

7. ప్రతివాదైన బీహెచ్ఈఎల్ తరపున హాజరైన న్యాయవాది శ్రీ సి.హెచ్.సామ్ సన్ బాబు ప్రతివాదుల తరపున జవాబు ప్రమాణ పత్రము దాఖలు చేసి, పిటిషనర్లు చేసిన అన్ని ఆరోపణలను ఖండించారు మరియు పిటిషనర్లు తమ దరఖాస్తును మరణించిన ఉద్యోగులపై ఆధారపడిన వారి కోటా నమూనాలో అంతర్జాల మధ్యమము ద్వారా అందుబాటులో ఉంచారు. దీని కోసం రసీదు నెం.లు డి-830180 మరియు డి-830091లు రూపొందించబడ్డాయి.ప్రతివాది సంస్థ యొక్క నియామక విధానము ప్రకారం, జీవిత భాగస్వామి/కుమారులు/పెళ్లికాని కుమార్తెలు మరణించిన ఉద్యోగిపై ఆధారపడినవారిగా పరిగణిస్తారు. దరఖాస్తు నమూనా యొక్క కాలమ్ నెం.22 లో, ప్రతివాది సంస్థ యొక్క మరణించిన ఉద్యోగుల కుమార్తెలు అయిన పిటిషనర్లు వైవాహిక హోదాలో తమను తాము అవివాహితులుగా ప్రకటించుకున్నారు మరియు 10.11.2013 లో నిర్వహించిన రాత పరీక్షకు మోసపూరితంగా హాజరై రాత పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు, తరువాత వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూ కాల్ లెటర్లను 03.01.2014 లో ఇంటర్వ్యూకి హాజరు కావడానికి వారికి పంపారు, అయితే, ప్రతివాది నంబర్ 1 సంస్థ పిటిషనర్లు వివాహం చేసుకున్నారని తెలుసుకున్నారు, అందువల్ల పిటిషనర్లు 03.01.2014 లో నిర్వహించిన ఇంటర్వ్యూకి అనుమతించబడలేదు.

8. ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది ప్రతివాదుల సంస్థ నియామక విధానము ప్రకారం, పిటిషనర్లు ఆధారపడిన వారి కోటా పరిధిలోకి రారు మరియు జీవిత భాగస్వామి/కుమారు /పెళ్లికాని కుమార్తెలు మాత్రమే ఈ పదవులకు అర్హులు మరియు రిట్ ప్రమాణ పత్రము యొక్క కారణ శీర్షికపైకి దృష్టిని మరల్చ చేశారు, ఇందులో పిటిషనర్ నంబర్ 1, శ్రీ యం. సంతోష్ భార్య అని మరియు ప్రతివాది నంబర్ 2, శ్రీ వి. శ్రీధర్ వర్మ భార్య అని పేర్కొన్నారు, అయితే కాలమ్ నెం.22 లో, పేర్కొన్న ఉపాధి దరఖాస్తు నమూనాను దాఖలు చేస్తున్నప్పుడు, పిటిషనర్లు తమను తాము అవివాహితులుగా ప్రకటించుకున్నారు మరియు దరఖాస్తు నమూనా దిగువన ఉన్న ప్రకటనపై కూడా సంతకం చేశారు, "ఈ దరఖాస్తులో పేర్కొన్న అన్ని ప్రకటనలు నా జ్ఞానం మరియు నమ్మకం ప్రకారము నిజమైనవి, సంపూర్ణమైనవి మరియు సరైనవి అని నేను దీని ద్వారా ప్రకటిస్తున్నాను. పైన ఇవ్వబడిన ఏవైనా వివరాలు లేదా సమాచారం తప్పుగా లేదా తప్పుగా కనుగొనబడిన సందర్భంలో, లేదా ఏ దశలోనైనా నాకు ఈ పదవికి సూచించిన అర్హత లేదని తేలితే, నా అభ్యర్థిత్వం ప్రారంభంలోనే తిరస్కరించబడుతుంది మరియు ఆ పదవికి ఎటువంటి దావా హక్కు ఉండదు మరియు దానిపై సంతకం చేయబడింది. న్యాయవాది ఇంకా బీహెచ్ఈఎల్ నియామక విధాన నిబంధనలపైకి దృష్టిని మరల్చ చేశారు , అవి ఇలా ఉన్నాయి :

6.2 మరణించిన ఉద్యోగులపై ఆధారపడిన వారు

కారుణ్య నియామక ప్రాతిపదికన ప్రత్యక్ష నియామకము కోసం అనుసరించాల్సిన సాధారణ మార్గదర్శకాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

“1. "ఉద్యోగ సమయంలో" మరియు "ఉద్యోగము నుండి ఉత్పన్నమయ్యే" ప్రమాదముల కారణంగా మరణించిన ఉద్యోగి.

అటువంటి పరిస్థితులలో, నియమించబడిన పిల్లలు లేదా జీవిత భాగస్వామి ఎవరూ అప్పటికే స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజిలో నమోదు చేయబడిన ప్రభుత్వ/పాక్షిక ప్రభుత్వ/స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థ/ప్రభుత్వరంగ సంస్థ/ ఇతర సంస్థలలో ఉద్యోగం చేయలేదని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఖాళీని మంజూరు చేయడానికి (నైపుణ్యము లేని కార్మికుడు /చేతి వృత్తి నిపుణుడు లేదా గుమాస్తా) ఒక్కొక్క విషయ ప్రాతిపదికన పరిశీలన చేసే ప్రస్తుత పద్ధతి కొనసాగుతుంది. అయితే, అటువంటి నియామకము అనుకూలత నిర్ధారణకు లోబడి ఉంటుంది.

2. ఇతర మరణాలలో

i) ఇతర సందర్భాల్లో, నైపుణ్యము లేని కార్మికుడు/పాక్షిక నైపుణ్యము గల కార్మికుడు/చేతివృత్తులవారు మరియు గుమాస్తా ఖాళీలను యూనిట్లు మంజూరు చేసినప్పుడల్లా, మరణించిన ఉద్యోగుల పై ఆధారపడినవారి (జీవిత భాగస్వామి/కుమారుడు/పెళ్లికాని కుమార్తె) నుండి 25 శాతం వరకు ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి కేటాయించవచ్చు.మంజూరు చేసిన ఖాళీల సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంటే, ఖాళీలను ప్రత్యేకించడానికి పైన పేర్కొన్న ప్రమాణాలను అంగీకరించుట కష్టము అయితే, ఈ విషయంలో యూనిట్ అధికారి నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. అటువంటి మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన పిల్లలు లేదా జీవిత భాగస్వామి ఎవరూ అప్పటికే స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజి లో నమోదు చేయబడిన ప్రభుత్వ/పాక్షిక ప్రభుత్వ/స్వయం ప్రతిపత్తి/ సంస్థ/ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ /సంస్థలలో ఉద్యోగం చేయకపోతే ఈ పరిగణన అందుబాటులో ఉంటుంది.

9. ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది మహారాష్ట్ర రాష్ట్రము మరియు ఇతరులు వర్సెస్ కుమారి మాధురి విధాతే లోని అంశిక ధర్మసనము యొక్క తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు, అది 30.09.2022 న ఇవ్వబడింది, ఇందులో పేరా నెం.లు 5 నుండి 9 వరకు ఇక్కడ సంగ్రహించబడ్డాయి :

"5. ప్రస్తుత అప్పీల్లో ఉన్న సమస్యను పరిశీలిస్తున్నప్పుడు,ఉద్యోగి మరణించినప్పుడు ఈ న్యాయస్థానము కారుణ్య ప్రాతిపదికపై నిర్దేశించిన చట్టమును ఉదహరించి పరిశీలించాలి. ఇటీవలి తీర్పులో, కర్ణాటకలోని ట్రెజరీల డైరెక్టర్ మరియు ఇంకొకరు వర్సెస్ వి. సోమ్యశ్రీ, 2021 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ ఎస్సి 704 విషయంలో ఈ కోర్టు కారుణ్య నియామకాల ప్రాతిపదికన మంజూరును నియంత్రించే సూత్రాన్ని పరిశీలించడానికి అవకాశం లభించింది. ఎన్. సి. సంతోష్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక, (2020) 7 ఎస్. సి. సి. 617 కేసులో ఈ కోర్టు నిర్ణయాన్ని ఉదహరించిన తరువాత, ఈ న్యాయస్థానం కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకాలను మంజూరు చేసే సూత్రాన్ని ఈ క్రింది విధంగా సంగ్రహించింది፡–

(i) కారుణ్య నియామకము సాధారణ నియమానికి మినహాయింపు అని;

((ii) ఏ అభ్యర్థికీ కారుణ్య నియామక హక్కు ఉండదని;

(iii) రాష్ట్ర సేవలోని ఏదైనా ప్రభుత్వ పదవికి నియామకము భారత రాజ్యాంగంలోని 14 మరియు 16 అధికారణముల లోని సూత్రం ఆధారంగా చేయాలి.

(iv) రాష్ట్ర విధానములో ఏర్పరిచిన నిబంధనలను నెరవేర్చడం మరియు/లేదా విధానము ప్రకారం అర్హత ప్రమాణాలను సంతృప్తి పరచడం ద్వారా మాత్రమే కారుణ్య ప్రాతిపదిక నియామకము చేయవచ్చు.

(v) దరఖాస్తును పరిశీలించిన తేదీన అమలులో ఉన్న నిబంధనలు కారుణ్య నియామకము కోసం దావాను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ఆధారంగా ఉండాలి. 12వ నిబంధన లోని రూల్ 7వ నియమము ఈ విధంగా నిర్దేశిస్తుంది.

6. కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకముపై అనేక కేసులలో ఈ న్యాయస్థానము ఏర్పరిచిన చట్టం ప్రకారం, అన్ని ప్రభుత్వ ఖాళీలకు భారత రాజ్యాంగములోని 14 మరియు 16 అధికారణముల ప్రకారం అభ్యర్థులందరికీ సమాన అవకాశాన్ని కల్పించాలి. అయితే, మరణించిన ఉద్యోగిపై ఆధారపడిన వ్యక్తికి ఇచ్చే కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకము పైన పేర్కొన్న నిబంధనలకు మినహాయింపు. కారుణ్యప్రాతిపదిక అనేది ఒక రాయితీ, హక్కు కాదు.

6.1. హిమాచల్ ప్రదేశ్ మరియు ఇంకొకరు వర్సెస్ శశి కుమార్, (2019) 3 ఎస్.సి.సి. 653లో ఈ న్యాయస్థానానికి కరుణ ప్రాతిపదికన నియామకము యొక్క లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని పరిశీలించడానికి ఒక అవకాశం లభించింది మరియు గోవింద్ ప్రకాష్ వర్మ వర్సెస్ ఎల్. ఐ. సి. (2005) 10 ఎస్. సి. సి. 289 కేసులో ఈ న్యాయస్థానం యొక్క నిర్ణయాన్ని పరిశీలన లోకి తీసుకుంది, పేరా 21 మరియు 26ల లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొనబడింది,

“21. గోవింద్ ప్రకాష్ వర్మ వర్సెస్ ఎల్ఐసి, (2005) 10 ఎస్సిసి 289 లోని నిర్ణయాన్ని తరువాత అనేక నిర్ణయాలలో పరిశీలించారు. కానీ, మేము ఆ నిర్ణయాన్ని ఉదహరించే ముందు, ఉమేష్ కుమార్ నాగ్పాల్ వర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రం, (1994) 4 ఎస్. సి. సి 138) కేసులో కారుణ్య నియామకము యొక్క స్వభావాన్ని ఈ కోర్టు పరిశీలించిందని గమనించడం అవసరం. ఉమేష్ కుమార్ నాగ్పాల్ వెర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రము, (1994) 4 ఎస్. సి. సి 138) లో ఏర్పరిచిన సూత్రాలు తరువాత ఈ న్యాయస్థానంలో స్థిరమైన పూర్వ దృష్టాంతములుగా అనుసరించబడ్డాయి. ఈ సూత్రాలు ఈ క్రింది సంగ్రహములో పొందుపరచబడ్డాయిః (ఉమేష్ కుమార్ నాగ్పాల్ కేసు [ఉమేష్ కుమార్ నాగ్పాల్ వర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రం, (1994) 4 ఎస్. సి. సి 138, ఎస్. సి. సి. పేజీలు. 139–40, పేరా 2) ". ప్రభుత్వ సేవలలో నియామకాలు ఖచ్చితంగా బహిరంగముగా ధరఖాస్తులను ఆహ్వానించడం మరియు యోగ్యతలు ఆధారముగానే సూత్రప్రాయంగా జరగాలి. ఇతర నియామకపు విధానం లేదా ఇతర పరిగణనలు అనుమతించబడవు. ప్రభుత్వాలకు లేదా ప్రభుత్వ

అధికారులుకు ఏ ఇతర విధానాన్ని అనుసరించడానికి లేదా పదవికి నిర్దేశించిన అర్హతలను సడలించడానికి స్వేచ్ఛ లేదు. అయితే, ప్రతి ఆకస్మిక సందర్భంలోనూ ఖచ్చితంగా పాటించాల్సిన ఈ సాధారణ నియమానికి, కొన్ని పరిస్థితులను ఎదురోవడానికి న్యాయ ప్రయజనాల రీత్యా కొన్ని మినహాయింపులు ఉన్నాయి.

అటువంటి మినహాయింపులలో ఒకటి ఉద్యోగములో చనిపోయిన మరియు తన కుటుంబాన్ని పేదరికములో మరియు జీవనోపాధి లేకుండా వదలివేసిన ఉద్యోగి మీద ఆధారపడిన వారికి అనుకూలంగా ఉండటం. అటువంటి సందర్భాలలో, ఏదైనా జీవనోపాధి వనరును అందించనట్లైతే, కుటుంబం రెండు అవసరాలను తీర్చలేదనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, స్వచ్ఛమైన మానవతా దృక్పథంతో, అటువంటి ఉపాధికి అర్హులైన మరణించిన వారి ఆశ్రితులలో ఒకరికి లాభదాయకమైన ఉపాధిని అందించడానికి నిబంధనలలో ఒక నియమము చేయబడింది. కుటుంబాన్ని ఆకస్మిక సంక్షోభాన్ని అధిగమించడానికి వీలుగా కారుణ్య ఉపాధి కల్పించడమే మొత్తం లక్ష్యం. ఉద్యోగి మరణం మాత్రమే అతని కుటుంబానికి అట్టువంటి ఉపాధి అర్హతను ఇవ్వదు. ప్రభుత్వము లేదా సంబంధిత ప్రభుత్వ అధికారి మరణించిన వారి కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితిని పరిశీలించాలి, కుటుంబంలోని అర్హతగల సభ్యునికి ఉద్యోగం అందించనిదే కుటుంబం సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోలేకపోవచ్చునని అది సంతృప్తి చెందినట్లయితే మాత్రమే, అర్హత గల కుటుంబ సభ్యునికి ఉద్యోగము ఇవ్వాలి. మూడవ మరియు నాలుగవ తరగతులలోని పదవులు శారీరక మరియు శారీరకము కాని విభాగాలలో అతి తక్కువ పోస్టులు. అందువల్ల వాటిని మాత్రమే కారుణ్య ప్రాతిపదికన అందించవచ్చు, దీని లక్ష్యం కుటుంబానికి ఉపశమనం కలిగించడం, ఆర్థిక పేదరికం నుండి ఉపశమనం కలిగించడం మరియు అత్యవసర పరిస్థితిని అధిగమించడంలో సహాయపడటం. నిబంధనకు మినహాయింపు ఇవ్వడం ద్వారా అటువంటి అత్యల్ప పోస్టులలో ఉపాధి కల్పించడం సమర్థనీయమైనది మరియు చెల్లుబాటు అయ్యేది. ఎందుకంటే ఇది వివక్షత కాదు. అటువంటి పదవులలో మరణించిన ఉద్యోగిపై ఆధారపడిన వారికి ఇచ్చే అనుకూలమైన చికిత్స కోరుకున్న లక్ష్యముతో సహేతుక సంబంధం కలిగి ఉంది, అంటే నిరాధారానికి వ్యతిరేకంగా సహాయము పొందడానికి, హేతుబద్ధమైన సంబంధాన్ని కలిగి ఉంటుంది. ఈ ప్రయోజనం కోసం ప్రభుత్వ అధికారులు ఇతర పదవులను ఆశించరు లేదా ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే చనిపోయిన వ్యక్తి నిరాధార కుటుంబానికి వ్యతిరేకంగా లక్షలాది ఇతర కుటుంబాలు సమానంగా, ఎక్కువ నిరాశ్రయులు కాకపోయినా నిరాశ్రయులై ఉన్నాయి. మరణించిన ఉద్యోగి కుటుంబానికి అనుకూలంగా చేసిన నియమానికి మినహాయింపు,

అతను అందించిన సేవలు మరియు చట్టబద్ధమైన అంచనాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం మరియు కుటుంబం యొక్క స్థితి మరియు వ్యవహారములులో మార్పు, మునుపటి ఉద్యోగం అకస్మాత్తుగా తిరగబడటం ద్వారా ఏర్పడింది."

26. ముంతాజ్ యూనుస్ ములానీ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం,(2008) 11 ఎస్. సి. సి. 384) కేసులో ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పు, కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకము అనేది నియామకానికి వనరు కాదని, మృతుల కుటుంబం ఆకస్మిక ఆర్థిక సంక్షోభం నుండి బయటపడటానికి వీలు కల్పించే సాధనం అనే సూత్రాన్ని స్వీకరించింది. పథకంలో ఉన్న నిబంధనలు ఆధారంగా కుటుంబం యొక్క ఆర్థిక స్థితిని అంచనా వేయవలసి ఉంటుంది. గోవింద్ ప్రకాష్ వర్మ వర్సెస్ ఎల్ఐసి, (2005) 10 ఎస్సిసి 289:2005 ఎస్. సి. సి. (ఎల్ & ఎస్) 590 ను సక్రమంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పటికీ, ఈ కేసులో ఈ కోర్టు యొక్క మునుపటి కట్టుబడిన పూర్వదృష్టాంతాలను గమనించినట్లు కనిపించడం లేదని కోర్టు అభిప్రాయపడింది."

7. అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాలలో ఈ న్యాయస్థానం నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం, కారుణ్య నియామకము అనేది ప్రజా సేవల్లో నియామకపు సాధారణ నియమానికి మినహాయింపు, మరియు కుటుంబాన్ని పేదరికంలో మరియు జీవనోపాధి లేకుండా వదిలివేసి ఉద్యోగములో మరణించిన వ్యక్తి ఆశ్రితులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది మరియు అటువంటి సందర్భాల్లో, స్వచ్ఛమైన మానవతా పరిశీలన నుండి, కొన్ని జీవనోపాధి వనరు అందించకపోతే తప్ప, కుటుంబం రెండు ప్రయోజనాలను తీర్చలేదనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, అటువంటి ఉపాధికి అర్హులైన మరణించిన వారి ఆశ్రితులలో ఒకరికి లాభదాయకమైన ఉపాధిని అందించడానికి నిబంధనలలో ఒక నిబంధన చేయబడింది. అకస్మాత్తుగా వచ్చిన సంక్షోభాన్ని అధిగమించడానికి ఆ కుటుంబానికి వీలు కల్పించడమే కారుణ్య నియమకాన్ని మంజూరు చేయడంలోని మొత్తం లక్ష్యం. అటువంటి కుటుంబానికి మరణించిన వ్యక్తి కలిగి ఉన్న పదవి కంటే చాలా తక్కువ పదవిని ఇవ్వడం దీని లక్ష్యం కాదు.

7.1 కేసు వాస్తవాలకు పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాలలో ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టాన్ని వర్తింపజేయడం, ప్రతివాదిని ఇప్పుడు కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియమించడం, కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకపు లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యానికి విరుద్ధంగా ఉంటుంది. ప్రతివాది మరణించిన ఉద్యోగి అంటే ఆమె తల్లి మీద ఆధారపడి ఉన్నాడని చెప్పలేము. అలా కాకపోయినప్పటికి, మరణించిన ఉద్యోగి, మరణించిన అనేక సంవత్సరాల తరువాత ఆమె కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకానికి అర్హురాలు కాదు.

8. ఇక్కడ పైన వివరించిన కేసు పరిస్థితులు మరియు వాస్తవాలలో, ట్రిబ్యునల్ లో పాటు హైకోర్టు కారుణ్య ప్రాతిపదికన ప్రతివాదిని నియమించమని అప్పీలుదారులను ఆదేశించడంలో తీవ్రమైన పొరపాటు చేసాయి. అనేక సంవత్సరాల తరువాత కారుణ్య ప్రాతిపదికన నియామకము కోసం ప్రతివాది కేసును పరిశీలించాలని అప్పీలుదారులను ఆదేశిస్తూ హైకోర్టు ధృవీకరించిన ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు సమర్థనీయం కాదు.

9. పైన పేర్కొన్న వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, 2015 నాటి ఒ. ఎ. నెంబరు 860లో మహారాష్ట్ర అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వు మరియు రిట్ పిటిషన్ను తిరస్కరించి, ట్రిబ్యునల్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను ధృవీకరిస్తూ హైకోర్టు జారీ చేసిన వివాదాస్పద తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు దీని ద్వారా రద్దు చేయబడ్డాయి. ప్రస్తుత అప్పీల్ తదనుగుణంగా అనుమతించబడింది. ఖర్చులు లేవు.”

10. దరఖాస్తు దాఖలు చేసే సమయంలో వారు అవివాహితులని, పరీక్షకు హాజరయ్యారని పిటిషనర్లు తప్పుడు సమాచారాన్ని అందించారని, సంస్థ నిబంధనల ప్రకారం పిటిషనర్లు ఆధారపడినవారి కోట క్రింద అర్హులు కాదని స్పష్టంగా తెలుస్తుందని మరియు రిట్ పిటిషన్ను కొట్టివేయాలని న్యాయవాది సమర్పిస్తారు.

11. వాదన సమయంలో, న్యాయవాదులు ఇద్దరూ పిటిషనర్లు వరుసగా 08.12.2004 మరియు 14.12.2006 లో వివాహం చేసుకున్నారని పేర్కొన్నారు.

నిర్ణయము మరియు నిశ్చయము:-

12. పిటిషనర్లు సమర్పించిన దరఖాస్తు నమూనాను పరిశీలించినప్పుడు, పిటిషనర్లు తాము అవివాహితులమని తప్పుగా నివేదించినట్లు స్పష్టమవుతుంది. పిటిషనర్ లు వరుసగా 04.10.2013న మరియు 25.09.2013 న ప్రమాణ పత్రాలను దాఖలు చేశారు, అంటే 08.12.2004 మరియు 14.12.2006 లలో పిటిషనర్లు వివాహం చేసుకున్న చాలా కాలం తర్వాత, అంటే, ఉద్యోగ ప్రకటన నెం. హెచ్ వై/01/2013, 01.09.2013 న జారీ చేయబడింది, ఇది పిటిషనర్లు ఉద్దేశపూర్వకంగా వారు 08.12.2004 మరియు 14.12.2006 లో వివాహం చేసుకున్నారన్ని నిర్దిష్ట సమాచారాన్ని దాచడానికి ప్రయత్నించినట్లు స్పష్టంగా చూపిస్తుంది. ధృవీకరణ నమూనా యొక్క కాలమ్ నెం. 22 స్పష్టంగా నిర్దిష్ట వివరాలను అడిగింది, అంటే, "వైవాహిక స్థితి", ఇందులో పిటిషనర్లు ఇద్దరూ అవివాహితులని పేర్కొన్నారు, ఇది వాస్తవానికి తప్పు.

చట్టం యొక్క స్థితి :

13. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇతరులు వర్సెస్ యం. భాస్కరన్ లో, గౌరవ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఒక కార్మికుడు ఒక నకిలీ మరియు నకిలీ వ్రాత కలగిన కార్మిక సేవా కార్డు ఆధారంగా నియామకము పొందినప్పుడు, అది యజమానిపై తప్పుడు ప్రాతినిధ్యం మరియు మోసమని పేర్కొంది. అందువల్ల, ఇది కార్మికుడికి అనుకూలంగా లేదా యజమానికి వ్యతిరేకంగా ఏవైనా నిషేధాలకు మరియు అటువంటి చెడు నడవడికు వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి ధర్మాన్ని సృష్టించదు.

ఆర్. రాధా క్రిష్ణన్ వర్సెస్ డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ మరియు ఇతరులు కేసులో, గౌరవ అత్యున్నత న్యాయస్థానం, అభ్యర్థికి ముఖ్యమైన సమాచారాన్ని బహిర్గతం చేయడంలో తన వివరణ లోపము యొక్క చిక్కులు తెలుసు మరియు అర్థం చేసుకున్నాడని, అందువల్ల గౌరవ అత్యున్నత న్యాయస్థానం భౌతిక వాస్తవాలను అణచివేసిన అటువంటి అభ్యర్థిపై తన ధర్మపరమైన అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి నిరాకరించింది.

14. ప్రస్తుత కేసులో, ప్రతివాది అధికారులు ముందు అంతర్జాల దరఖాస్తు నమూనా సమర్పించే సమయంలో తమకు వివాహం అయిందని పిటిషనర్లకు బాగా తెలుసు మరియు పిటిషనర్ నంబర్ 1 తండ్రి 06.03.1987 లో మరణించారని మరియు ప్రకటన 2013 సంవత్సరంలో జారీ చేయబడిందని, అందువల్ల పిటిషనర్ నంబర్ 1, ఆమె తండ్రి మరణించిన 26 సంవత్సరాల తరువాత ఉద్యోగం కోరుతున్నారు. పిటిషనర్ నెం. 2 తండ్రి 13.12.2008 న మరణించాడు మరియు ఆమె తండ్రి మరణించడానికి చాలా ముందు అంటే 14.12.2006 న ఆమె వివాహం జరిగింది.

15. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ కుమారి మాధురి విధాతే (పైన పేర్కొన్న విధంగా) లో, గౌరవ అత్యున్నత న్యాయస్థానం,కారుణ్య నియామకము కోసం వివాహిత కుమార్తెను తల్లిపై ఆధారపడినట్లు పరిగణించలేమని అభిప్రాయపడింది. కారుణ్య ఉపాధిని మంజూరు చేయడం యొక్క మొత్తం లక్ష్యం, ఆకస్మిక సంక్షోభాలను అధిగమించదము మరియు పిటిషనర్లు వరుసగా తమ తమ తండ్రులు మరణించిన 26 సంవత్సరాలు మరియు 5 సంవత్సరాల తరువాత ఉద్యోగం కోరుతున్నారు.

16. కేసు యొక్క పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా మరియు గౌరవనీయ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఆమోదించిన న్యాయపరమైన తీర్పుపై ఆధారపడుతూ, 1వ ప్రతివాది

సంస్థలో మరణించిన ఉద్యోగి పై ఆధారపడిన వారి కోట క్రింద పిటిషనర్లకు చేతివృత్తి నిపుణుడి పదవులను ప్రతివాది అధికారులు సరిగ్గానే తిరస్కరించారని మరియు ఈ కోర్టు జోక్యానికి అవకాశమిచ్చే ఎటువంటి కారణాలు లేవని, అందువల్ల, రిట్ పిటిషన్ విఫలమవుతుందని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతుంది.

17. తదనుగుణంగా, రిట్ పిటిషన్ నెం.719/2014 తిరస్కరించబడింది. కొనసాగింపుగా, విధారణ లో ఉన్న వివిధ విషయములు పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడ్డాయి. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వు ఉండదు.

★★★★★